

Tobback nieuwe burgemeester

Het is vrij simpel. De stemmen zijn geteld en Tobback is de nieuwe burgemeester van Leuven, als er geen wonder gebeurt om hem tegen te houden. Louis Tobback haalt maar liefst achttienduizend voorkeurstemmen en bezorgt de SP zo een overweldigende winst van acht zetels. Meteen wordt de SP de grootste partij in Leuven en breekt daarmee de coalitie van CVP en VLD die achttien jaar lang aan het bewind was. De socialisten halen veertig procent van de stemmen en komen hiermee aan een totaal van twintig zetels in de gemeenteraad. Koalitiepartner wordt vrijwel zeker de CVP.

Louis Tobback had het vanaf het begin heel duidelijk gesteld. Als hij burgemeester werd, wilde hij een coalitie met een ruime meerderheid om een krachtig beleid te kunnen voeren. Wel, hij wordt burgemeester, en samen met de dertien zetels van de CVP kan men absoluut een ruime meerderheid spreken. Drieëndertig van de drieënveertig zetels, om precies te zijn. Ter vergelijking, de vorige meerderheid beschikte over acht zetels minder.

Teoretisch konden de socialisten ook in de boot springen met Agalev of de VLD, maar de groenen blijven op vier zetels en de VLD valt terug op vijf, zodat de door Tobback vereiste ruime meerderheid er voor hen niet inzat. Door de enorme winst van de socialisten gaan nagenoeg alle partijen achteruit. Voor de Volksunie betekent dat zelfs het verlies van haar enige twee zetels. Enige uitzonderingen zijn Agalev dat status *quo* blijft en het Vlaams Blok dat vijf procent van de stemmen haalt en zoals gevreesd voor het eerst een zetel behaalt in de gemeenteraad.

Het was opvallend zondagavond hoe Louis Tobback en Carl De Vlies, lijsttrekker van de CVP, heel vlug en heel vlot bereid waren om vriendschap te worden. Voor de socialisten zal het magisch getal van drieëndertig zetels daar wel alles mee te maken hebben, terwijl de CVP met vriend Tobback toch nog aan het bewind kon blijven. Reeds voor middernacht was er een principesakkoord bereikt. De SP belooft met geen andere partij te gaan praten en maandag wordt direct al gestart met de onderhandelingen.

In een eerste reactie tegenover Veto verklaarde Louis Tobback zich natuurlijk een gelukkig man. En hij bleek zich ook heel soepel op te stellen naar de toekomstige coalitiepartner toe. "Nu ben ik misschien een naïeve stommeling, maar ik wil een korrekte afspraak waarin de CVP haar gezicht niet hoeft te verliezen." Kwestie van het diplomatisch aan te pakken. Op de vraag hoe het nu verder moet met de SP op nationaal vlak, nu na Claes hoogstwaarschijnlijk ook Tobback en De Batselier vertrekken, zag de toekomstige burgemeester een mogelijkheid in een grondige verjonging van de partij.

Opmerkelijk is trouwens dat er waarschijnlijk een Leuvense student in de gemeenteraad komt. Door de grote zetelwinst van de SP is het bijna zeker dat de negentienjarige Said El Khadrooui, die bij de socialisten op de zestiende plaats stond en bovendien nogal veel voorkeurstemmen lijkt te halen, in de gemeenteraad komt te zitten.

(hd)

Pangaea's Min Dewachter

(foto Philip De Keyser)

Opening New Intercultural Centre A Bright Future

Last Tuesday offered the long expected opening of the new intercultural centre: Pangaea. After years of utterly meagre support for Pangaea's infamous predecessor, Isol, the university shows surprising enthusiasm for the new project. At the very least, the new centre looks pricier. Only a small group of foreign students actually attended the opening reception, (though it may be a bit premature to draw any conclusions from this fact).

been redecorated and provided with a wide variety of new services. In spite of all the effort, the centre has a rather sterile look. Hopefully, the students will give the place a more cheerful note. This student audience should not only fill the place, but also run it again. After all, it is their centre.

The evening program with free concerts in Alma 2 attracted a much bigger and more international audience. The first part of the evening with Indian and Indian-inspired music seemed not particularly appropriate for this kind of festivities: part of the audience really wanted to listen to this subtle and low-volume music; the other part made this quite impossible through their chattering. Far more appropriate was the Mezzal's 'ethno-jazz' which guaranteed a livelier atmosphere.

Kris Jacobs
Nadia Delbarre

Pangaea offers several services. Firstly, there is a meeting place with a bar. One can also find a variety of international newspapers there. A small stage is also available. Secondly, there is a multi-purpose room with adjoining kitchen. One can also make use of the phone accommodation and a television and video room with satellite broadcasting. But Pangaea does more than just switch on the television set. Its main activities consist of the coordination, assistance and programming of activities for socio-cultural promotion of foreign students and their families. As yet, it is, of course, difficult to see what direction this will take.

The formal part of the opening ceremony was very short, containing nothing but speeches by the Student Matters' Chairman, Professor Maschelein, Pangaea's Min Dewachter and Enrique Zeballos of the Latin American Students Association. But brevity wasn't the only common denominator: all of them contained the customary best wishes, and nothing more.

As stated, foreign students were few. This could partly be blamed on the fact that a whole year has passed since the closing of the Isol centre. Pangaea will have to make quite an effort to win (back?) an audience. But, then again, does Pangaea truly want to concentrate on the former clientele? Min Dewachter at least seems ready and willing to pour every last drop of energy into the Pangaea project.

The university's motives, though, aren't quite so clear cut. It's no secret that the academic authorities did not exactly appreciate the 'Third World' nature of the former Isol. A centre with just a touch of the West might have been more to their liking. It is a strange coincidence that, throughout the years, so little cash was invested into the student-managed Isol.

Compare for a moment that lack of financial interest to the sudden outburst of supportive enthusiasm towards the (university-managed) Pangaea project: the entire centre has

Wordt Bolognagate festivalster Paul Van Nevel fataal? Meerstemmige broeder spreekt met gespleten tong

Op woensdag 12 oktober concerteert het Huelgas Ensemble onder leiding van Leuvenaar Paul Van Nevel in de Sint-Geertruiabdij in het kader van het Festival van Vlaanderen (FvV). Van Nevel kwam de laatste maanden nogal negatief in het nieuws toen hij ervan beschuldigd werd oude partituren gestolen te hebben. Zelf blijft hij het misdrijf formeel ontkennen. Veto trok daarom naar de plaats des onheils en onderzocht de halve waarheden en hele leugens die ondertussen in de pers ruim verspreid zijn.

Haast profetisch klinken de woorden over de dirigent in de programma-brochure van Festival van Vlaanderen: "Paul Van Nevel heeft zijn naam niet gestolen. Uit de duistere nevelen van de middeleeuwen komt de muziek die hem het nauwast het hart ligt; in nevelen gehuld is veel van zijn leven en werk." De auteur zal het destijds zo wel niet bedoeld hebben, maar het is een feit dat Van Nevel de laatste tijd minder in het nieuws komt omwille van zijn onmiskenbare muzikale virtuositeit, dan wel omwille van een aantal onfrisse praktijken die zich afgespeeld hebben in Bologna.

Voor wie de afgelopen maanden op een zonovergoten strand zat en niet altijd de wereldomroep op had staan, is het wellicht nodig te resumeren wat Paul Van Nevel precies ten laste wordt gelegd. In 1988 verdwenen zes boeken uit de bibliotheek van het 'Civico Museo Bibliografico Musicale'. Onderzoek wees al gauw Van Nevel aan als mogelijke dader. De gestolen werken werden immers snel teruggevonden in het Koninklijk Instrumentarium in Brussel en in het conservatorium van

Gent, die de boeken ter goeder trouw maar vooral tegen een verdacht blijkbaar prijs van de Huelgas-dirigent hadden gekocht. Bovendien bleek Van Nevel in de periode van de diefstal gedurende meerdere dagen in de bibliotheek te hebben gestudeerd. Voor de rechter in Bologna was het dan ook een uitgemaakte zaak en deze zomer veroordeelde hij onze landgenoot tot een celstraf van drie jaar en vier maanden. Bij verstek, want Van Nevel was niet aanwezig op zijn eigen proces.

Kind

Tegen die bezwarende feiten heeft de verdediging van Paul Van Nevel om het zacht uit te drukken altijd nogal wauwels geklonken. De brave man zou de bewuste boekjes in een groter pakket gekocht hebben op een markt in Milaan, en omdat de betrokken partituren hem niet interesseren heeft hij ze aan een gunstrijke doorverkoper aan bevriende conservatoren. En ja, hij is toen in die biblio-

theek geweest, maar er loopt daar zoveel volk binnen en buiten. Ook over zijn proces doet de dirigent nogal 'nevelig'. Hij zou niet eens geweten hebben dat zijn proces voorkwam: een communicatiestoornis met zijn Italiaanse advocaat wellicht.

In Italië moeten ze in elk geval nogal lachen om Van Nevels gamele verweer. Zij het niet van harte, want in een gesprek met Veto klinkt museumdirecteur Paolo Messina erg bitterdij. Hij twijfelt niet aan de schuld van de Huelgas-leider, maar als muzikale liefhebber doet het hem veel pijn om zo zijn vertrouwen beschaamd te zien in iemand die hij achtte als een groot muzikant. Het is voor hem nog altijd onbegrijpelijk dat iemand die zo intens bezig is met oude muziek en er ook alles aan te danken heeft, niet meer respect opbrengt voor die muziek en zijn bewaarploaats. Immers als Van Nevel inderdaad schuldig is, dan heeft hij zich niet alleen aan diefstal en heling bezondigd, maar heeft hij de bewuste muziekboeken ook onherstelbaar beschadigd. Om de plaats van herkomst te verdonkeremen zijn namelijk de stempel en de signatuur van de bibliotheek zo goed mogelijk verwijderd, waarbij de partituren te lijden kregen. Toch is de dief maar half in zijn opzet geslaagd en was de stempel nog onmiskenbaar zichtbaar.

Dit brengt Van Nevel in erg nauwe schoentjes. Want als hij de partituren inderdaad in Milaan op de kop getikt heeft, dan had hij ze meteen als gesto-

vervolg op pag. 6

BINNENIN

Verkiezingsuitslagen 2
"Gezond verstand", riep hij, "dat is wat de mensen willen" en hij wierp een portie varkenshersen in de pan. Maanden aan een stuk stak hij zijn tanden in die glibberige, grijze massa. "Je moet er eerst van eten voor ze voor jou stemmen" verwoordde hij plots een andere van zijn beruchte boutades waarop hij een verschrikkelijke uitslag kreeg.

Mobiliteit 3-4
"De trein is altijd een beetje reizen", riep zijn collega en hij eiste van elke medepassagier een reisverzekering. Toen hij in Antwerpen uitstapte, begon het te regenen. Vermits akkutfuide neerslag niet in het kontrakt opgenomen stond, werd hij genoodzaakt drijfnat naar zijn werk te fietsen.

Submarine 5
"Blauw is de kleur van beschimmelde kaas", sprak de kleurenanalist en hij smokkelde zich aan boord van de onderzeeër waarop hijzelf blauw uitsloeg. Maar dat was niet zo'n goede keuze.

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.
De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.
Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Maanlanding 1

De maanlanding was mogelijk. Of ze gebeurd is, is iets anders... Er zit een zware fout in de redenering van

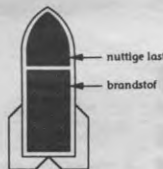
Peeters.
De E produktie is inderdaad gelijk aan 2.000.000 J/kg (2 miljoen joule per kilogram brandstof). De brandstof zelf wordt echter uitgestoten, en moet niet versneld worden. De raket wordt

lichter en lichter... Hierna volgt een ruw wiskundig bewijs, dat nog verbeterbaar moet zijn voor de meesten. Het rigoreuze bewijs heeft differentiaalvergelijkingen nodig en dat bespaart ik jullie.
Veronderstel dat de brandstof allemaal bij de start uitgestoten wordt (veronderstel desnoods iets anders, mits enige aanpassing blijft het bewijs van kracht...)
Behoud van Energie:

$$2000000 \frac{\text{brandstof}}{\text{Masse}} = \frac{1}{2} \text{Masse} \cdot v^2$$

$$v = \sqrt{4 \cdot 10^6 \frac{\text{brandstof}}{\text{Masse}} = 8000 \sqrt{\frac{\text{brandstof}}{\text{Masse}}}$$

(de massa van de raket is de massa zonder brandstof).
2/3 van het totale gewicht van de raket (voor lancering) moet brandstof zijn. En dat is ook zo.

Eigenlijk wordt de brandstof continu verbrand en uitgestoten, maar dat verandert niet zo veel behalve dat de berekening niet meer voor een leek te snappen is.

Filip Depoort

Maanlanding 2

Mijn vraag is: wie is hier de grootste onnozelaar: Veto, om er 150 cm² aan

CVP en Vlaams Blok bevoorreed De meerderheid heeft geen meerderheid

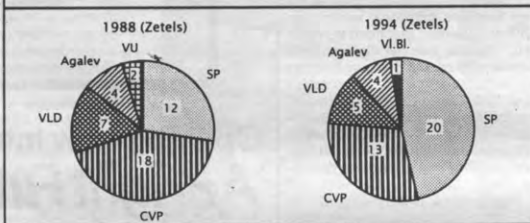
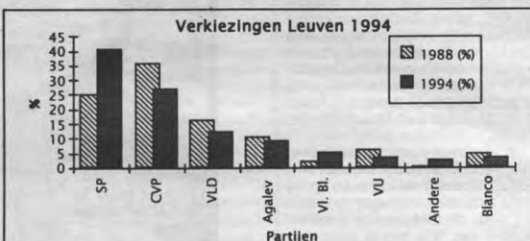
Nu de kiezers hun keuze voor de gemeenteraad hebben gemaakt in het stemhokje en de zetels toegewezen zijn, treedt de onderhandelingsmachine in werking die uiteindelijk moet uitmonden in een nieuwe burgemeester en schepenen. De zetelverdeling en de aanstelling van de burgemeester en schepenen verloopt enigszins anders dan de meeste mensen denken.

De gemeenteraad is samengesteld in verhouding tot het aantal inwoners. Hij bestaat, met inbegrip van burgemeester en schepenen, uit minstens 7 leden in gemeenten met minder dan 1000 inwoners en maximum 55 in gemeenten met 300.000 inwoners en meer. Leuven heeft met haar 85.000 inwoners 43 zetels te verdelen. Nu zou je natuurlijk kunnen denken dat, bij-

voorbeeld in het geval van Leuven, elke 2,4 procent van de stemmen overeenkomt met één zetel. Er wordt bij de gemeenteraadsverkiezingen immers gewerkt met het principe van de evenredige vertegenwoordiging.

Nochtans is het zo dat je bijvoorbeeld met 40 procent van de stemmen toch een absolute meerderheid in de gemeenteraad kan halen. In België wordt zelfs een vijfde van de gemeenteraad bestuurd door een absolute meerderheid die niet steunt op een meerderheid in stemmen. Het Imerial-systeem, dat de uiteindelijke zetelverdeling bepaalt, bevoordelt immers het ontstaan van homogene meerderheden, en bevoordelt daarmee de grote partijen. In Vlaanderen profiteert vooral de CVP nog van dat systeem maar ook het Vlaams Blok — die in zowat alle gemeenten waar ze opkwamen, gestegen zijn en in Antwerpen zelfs 28 procent van de stemmen en 18 zetels binnenhaalden — begint er nu al op een aantal plaatsen voordeel uit te halen. In Leuven miste de SP zondag met 40,5 procent op een haar de absolute meerderheid en haalde 20 van de 43 zetels binnen.

Zondag konden alle kiesgerechtigden zich kandidaat stellen voor een plaats in de gemeenteraad, op een aantal uitzonderingen na. Bepaalde functies mogen immers niet gekumeleerd worden met de functie van gemeenteraadslid. Bijvoorbeeld bevoordelingsinstellingen, gemeentepersoneel, politieagenten, rijkswachters of provincieoverheerders komen niet in aanmerking, vooral om belangenvermenging te vermijden. En ook bij bloedverwantschappen tussen twee gemeenteraadsliden bestaat er strenge regels, die bijvoorbeeld verhinderen dat twee echtgenoten, of

	1988 (%)	1994 (%)
SP	25.4	40.5
CVP	35.9	26.8
VLD	16.5	12.2
Agalev	10.4	9.3
Vl. Bl.	2.4	5.1
VU	6.4	3.5
Wow	-	1.5
PVDA	0.5	0.7
Unic	-	0.4
SLB	-	0.1
Blanco	4.9	3.6

broers en zussen in dezelfde gemeenteraad zetelen. Bij een belemmerende bloed- of aanverwantschap mag die kandidaat in de gemeenteraad zetelen die het hoogste kieskwotient (van voorkeurstemmen plus een deel van de lijststemmen) kreeg toegewezen. Dit maakt het voor de concurrerende partijen mogelijk om bijvoorbeeld een zus of een broer van een uittreedend raadslid een plaats bovenaan de lijst aan te bieden om zo het uittreedend raadslid van de concurrerende lijst uit de gemeenteraad te houden, een praktijk die vrij vaak voorkomt.

Daarbij komt normaal ook nog dat iemand alleen in de eigen gemeente kan worden verkozen, en dat dus niet iemand uit pakweg Schilde in Antwerpen kan zetelen. Of zou mogen kunnen zetelen. Want door valse domiciliëringen kan daar natuurlijk altijd een mouw aan gepast worden. Zie in dit verband ook: Marijke Dillen.

Kerkfabriek

De zetels zijn toegewezen en de bal ligt nu in het kamp van de politiek. Die moeten op zoek gaan naar een meerderheid. Soms heeft één partij die meerderheid, in andere gevallen moet er een coalitie gevormd worden, wat vaak gebeurt op basis van 'votakkoord', die voor de verkiezingen gesloten zijn. Een keer er zo'n verklaarde meerderheid gevonden is, kan er onderhandeld worden over het burge-

meesterschap, de schepentelefoon en het OCMW-voorzitterschap. Vaak wordt er ook onderhandeld over het toekomstige te voeren personeelsbeleid en over welke partij 'haar' mensen op welke posten mag droppen. Vervolgens worden de schepenen verkozen op de gemeenteraad. Gemeenteraadsliden kunnen daartoe voorgedragen worden door minstens de helft van de verkozenen van hun eigen partij.

De burgemeester wordt in België niet verkozen, maar benoemd door de koning. In principe benoemt die iemand uit de meerderheidsfractie van de gemeenteraad — die meerderheid kan trouwens zelf iemand voordragen —, maar hij kan ook beslissen daarvan af te wijken. In praktijk komt dat echter vrijwel nooit voor. Naast voorzitter van de gemeenteraad en van het schepenkollegie is er voor sommige burgemeesters overigens nog een aardige functie weggelegd: als ze katholiek zijn, worden ze van rechtswege lid van de kerkfabriek. In Leuven zal dat als Tobback, zoals vrijwel zeker is, tot burgemeester benoemd wordt, niet het geval zijn.

Tom Dams

Peter Van Rompaey
Meer informatie over de gemeenteraadsverkiezingen vindt u in 'De gemeenteraadsverkiezingen' van Johan Ackaert, uitgegeven bij het Davidsfonds en in 'Politicoograaf. Politiek zakboekje' van uitgeverij Kluwer.

te spenderen of ik, om de moeite te nemen een antwoord te geven. Het vraagstuk over vliegende raketten is al minstens 70 jaar oud. Het antwoord hierop is 300 jaar oud. De versnelling van de raket ontwikkelt zich los van de aarde. De aarde is hier even relevant als de ouderdom van de machinist. De wet van behoud van impuls beschrijft een snelheidstoename van de raket evenredig met het uitstoten van iedere kilogram zuurstof. Stel dat de verbranding ogenblikkelijk gebeurt. Neem een 80 ton zware raket, die 40 ton uitstoot aan 2 km/s, dan gaat de raket (nu van 40 ton dus) aan 2 km/s vooruit, deze kan dan weer 20 ton uitstoten aan dezelfde snelheid waardoor de snelheid van de raket verhoogt tot 4 km/s, de nu 20 ton zware raket kan door middel van het uitstoten van weer 10 ton de snelheid weer verhogen tot 6 km/s, enzovoort (tot je geen brandstof meer hebt om uit te stoten). Volgens Newton is op deze manier elke denkbare snelheid bereikbaar. Emdv=0. Einstein geeft een opkomend probleem aan bij ongeveer 220.000 km/s en verder.

$$\sum d = \frac{m_0}{c^2} v = 0$$

Of iets dergelijks. Nu ja het gaat hier niet om zwaarte gaten. Dat was het dan.

Damien Fontaine

nvdr: een derde brief kunnen we niet publiceren omdat hij te lang is. En dan dit nog: elke maandagavond geeft Mark Peeters uitleg over zijn stelling op het Ladeuzeplein om 19.44u.

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
☎ 016/22.04.66

Jaargang 21
nr. 3
3 oktober 1994

Ver. uitg. Peter Van Rompaey, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofdredactie: Kris Jacobs

Redaktiesekretaris: Peter Van Rompaey

Redactie: Karel De Weerd, Serge Franchoo, Jeroen Overstijns, Steven Van Garsse

Doka: Kristof Braekelreire, Philip De Keyser, Karel De Weerd, Rob Stevens, Dieter Telemans

Medewerkers: David Bulté, Leentje Hammenecker, Bart Eeckhout, Joris Janssens, Jasper Nuyens,

Nadja Delbarre, Frederik Depoortere, Henk Dheedene, Peter Pollers, Johan Rooms, Roel Staes, Pieter Vandekerckhove, Joris Vanden Houtte, Barbara Van Hoestenbergh

Layout: David Bulté, Mieke Deceuninck, Henk Dheedene, Karel Desmet, Karel De Weerd, Massimo Freschini, Kris Jacobs, Joris Janssens, Kristien Michiels, Jeroen Overstijns, Peter Van Rompaey
DTP: Filip De Keukeleere, Jasper Nuyens, Hans Vandanebele
Eindredactie: Peter Van Rompaey, Barbara Van Hoestenbergh

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Artoos (Kampenhout)
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering iedere vrijdagmiddag om 15.00u

BENT U PROFESSOR ASSISTENT LERAAR OF STUDENT?

Aarzel niet! Neem nu een voordelig abonnement voor minder dan 20 frank per dag!*

Voor meer informatie:
De Financieel-Economische Tijd
Posthoflei 3 bus 9 - 2600 Berchem
Tel. (03) 286 0 306 - Fax (03) 286 0 300

Voorkennis van Zaken.

*Jaarabonnement: 4.950,- fr. i.p.v. 8.250,- fr.

Mobiliteit

Een dossier naar aanleiding van de autoluwe zondag

Zondag zonder

In lang vervlogen tijden (1973 om precies te zijn) besloot men om autoluwe zondagen in te voeren. Zondag 16 oktober zou ons opnieuw van die sfeer moeten laten proeven. Dan gaat de eerste autoluwe zondag van start. Helaas gaat het niet om een verplichting maar om een vraag aan alle autobestuurders om hun karretje een dag aan de kant te laten staan. Diezelfde dag is het ook 'Trein-Tram-Busdag' zodat er wel degelijk een alternatief wordt geboden en u echt geen reden meer heeft om spelbreker te zijn.

Over het geheel van activiteiten is er in de Vlaamse regering heel wat geruzied. Zo werd het voorstel van Vlaams Verkeersminister Johan Sauwens om de E19-autosnelweg (Brussel-Antwerpen) op de autoluwe

zondag gedeeltelijk af te sluiten voor autoverkeer en te gebruiken als 'fiets-snelweg' afgevoerd en vervangen door een mini-project op de A12. Tegen aloude gewoonte in organiseren men nu dus festiviteiten na de verkiezingen in plaats van ervoor, al blijft het de vraag hoeveel succes het initiatief gaat kennen. Een flinke dosis discipline vanwege de doorwinterde automobilist zal noodzakelijk zijn om zijn geliefde voertuig deze keer niet te gebruiken om zijn bakker een paar honderd meter verder aan te doen. Toch denken wij dat dit initiatief wel degelijk zinvol is.

Anderzijds komt er van groene zijde toch kritiek op 'Zondag zonder' omdat men vreest dat het gewoon bij dit ene grootschalige project gaat blijven (in het beste geval jaarlijks herhaald).

Zeker terecht kritiek omdat er structureel niets verandert aan de situatie en er naar verluidt plannen zijn om de NMBS op te splitsen en de winstgevende prestigeprojecten ervan te privatiseren. Hierdoor zou het overblijvende gedeelte van de NMBS met een enorme schuldenberg blijven zitten zodat we een fatsoenlijke uitbouw van ons openbaar vervoer wel definitief op onze buik zullen mogen schrijven.

(in)

De kostprijs van een Trein-Tram-Busdag-ticket is 340 fr. (in voorverkoop tot 15 oktober), zondag betaalt u 400 fr. Kinderen tussen 6 en 11 jaar betalen 220 of 280 fr. U kan uw tickets nu ook op bus of tram kopen.

(foto Rob Stevens)

Files sturen de mobiliteitsdiskussie Vroeg of laat staat de auto stil

Dat we in België een fileprobleem hebben, zal wel door niemand betwist worden. En dat er structurele middelen nodig zijn om ze op te lossen, wordt door alle verkeersdeskundigen beaamd. Ook over de uitkomst van die maatregelen zijn omzeggens alle verkeersspecialisten het eens: het autogebruik moet drastisch naar omhoog. Dan rest enkel nog de vraag: hoe pak je dat aan? En daarrond durven de meningen nogal eens verschillen.

Het is natuurlijk niet zo gemakkelijk om het gestegen fileprobleem uit te drukken in cijfers. In 1990 berekende de Vlaamse stichting verkeerskunde dat alle Belgen samen jaarlijks 31 eeuwen in de file doorbrengen. Daarnaast weten we dat het aantal fileprobleemdagen per week op belangrijke trajecten (bijvoorbeeld de snelwegen naar Brussel) de laatste vijf jaar tot vijf keer groter geworden is. Er is trouwens niet enkel een uitbreiding in de frequentie, de files vangen ook steeds vroeger op de dag aan. Files voor zeven uur 's morgens zijn allang geen uitzondering meer. En waar de files vroeger beperkt bleven tot enkel drukke verkeersknooppunten zien we ze nu op allerhande plaatsen verschijnen.

Het stijgend autogebruik heeft natuurlijk ook zijn weerslag op de open ruimtes. Geen enkel vervoersmiddel neemt immers zoveel ruimte in beslag als de auto. Zo blijkt dat een voetganger in de stad maar een kleine vierkante meter aan ruimte nodig heeft. Een fietser gebruikt gemiddeld 9,7 vierkante meter, terwijl de tram 1,2 vierkante meter per persoon nodig heeft. De auto overtreft alles met ruim 22 vierkante meter per persoon. Duitse studies tonen dan weer aan dat dit sterk varieert met de snelheid van de auto. Een personenauto waar 1,4 personen in zitten gebruikt 10,7 vierkante meter. Als die auto dertig kilometer per uur gaat, heeft deze al 75,3 vierkante meter nodig en bij vijftig kilometer per uur 169 vierkante meter.

Het ruimtebeslag van de auto gecombineerd met het rampzalige Belgisch beleid op het vlak van ruimtelijke ordening, zorgde ervoor dat ons land door de jaren heen de reputatie kreeg een echte asfalt-jungle te zijn. Volgens verkeersdeskundige Romain Poté heeft België 4,4 km weg per vierkante kilometer, precies het dubbele van Nederland. In Vlaanderen zou 7 procent van het oppervlak uit asfalt bestaan.

Stuur

Om de niet aflatende file-problemen tegen te gaan, blijft de betonlobby echter voor de aanleg van bijkomende kilometers wegen pleiten. Vooral de verdere uitbouw van de A2 over Mechelen Zemst naar Dendermonde en het uitbreiden van de ring rond Brussel blijken hoog op het verlanglijstje te staan. Zij schermen daarbij vooral met economische argumenten: onze economie heeft nood aan transport, het laten dichtslippen van het verkeer zou Vlaanderen veroorzaken tot ruilhandel.

Wanneer men de oplossing van de betonlobby verwerpt en afziet van de verdere uitbouw van ons wegennet, blijft het enige alternatief een beperking van het autoverkeer. Om echt structureel in te grijpen in het autoverkeer moet aan de globale mobiliteit gesleuteld worden. De beste verplaatsing is immers nog altijd diegene die niet afgelegd wordt. Dit hoeft niet meteen te betekenen dat reizen in de

toekomst uit den boze wordt. Een drastische hervorming van de aanpak van de ruimtelijke ordening kan reeds veel veranderen. Stadsbreiding kan ervoor zorgen dat werknemers zich op termijn dicht bij hun werk kunnen gaan vestigen.

Remmen

Ook nieuwe evoluties zoals de vierdagenweek of het bevorderen van

buurtwerk en de introductie van nieuwe telekommunikatiemiddelen kunnen zorgen voor een afname van het woonwerkverkeer en een terugloop van de globale mobiliteit. Het stimuleren van de alternatieven voor de auto — zoals het openbaar vervoer of de fiets — behoort natuurlijk ook tot de klassieke remedies voor de mobiliteitskrisis.

Defilé

Voorlopig blijft hierbij het voornaamste probleem dat het openbaar vervoer zwaar verlieslatend is en het economisch gezien dan ook niet interessant is om het aan te moedigen. Vanuit die analyse pleit de autoindustrie al enkele jaren voor het verhogen van de tarieven van het openbaar vervoer. In de fel omstreden Mobilisstudie (1992) van FEBIAC, de federatie van de autoconstructeurs, werd in een kosten-batenanalyse berekend dat de bestuurder van een personenwagen al genoeg zou opdraaien voor de kosten van zijn auto. Mobilis stelt voor de

andere vormen van mobiliteit duurder te maken.

De groenen en de milieubeweging haalden scherp uit naar deze studie en toonden aan dat de autoindustrie de cijfers voor de Mobilis-studie bewust vervalste. Volgens Greenpeace zouden de werkelijke omgevingskosten van het autogebruik zo'n 350 miljard bedragen. Zij pleitten dan ook voor een sterke verhoging van de variabele kost van het autorijden door bijvoorbeeld de brandstofprijzen sterk te verhogen. Het afschaffen van de fiscale voordelen van het autogebruik en het stimuleren van het openbaar vervoer — dat dan wel moet afgestemd worden op de toenemende vraag — moeten de files bestrijden en onze toekomst een stuk leefbaarder maken.

Pieter Vandekerckhove

DE AUTO, DE FIETS EN DE VERKEERSVEILIGHEID ZONDER FIETSERS IS VLAANDEREN FIETSVEILIG

Sinds de fietsplaat werd afgeschaft is het nog moeilijk te achterhalen hoeveel fietsers België telt. Hoeveel fietsers het slachtoffer worden van het autoverkeer valt dan weer gemakkelijker te achterhalen. Wanneer men de dalende trend bemerkt, zou men kunnen concluderen dat men het verkeersveiligheidsprobleem stilaan onder controle heeft. Maar ook hier weer blijken de naakte cijfers niet alles te zeggen.

De analyse van het verkeersveiligheidsprobleem vormt een mooie illustratie van het feit dat de sterke weggebruiker steeds de zwakke weggebruiker verdringt. Zo klagen voetgangers (en Leuvense burgervaders) soms over het agressieve rijgedrag van de fietsers, terwijl fietsers dan weer vooral te lijden hebben van de autoroute.

De cijfers bevestigen deze analyse. Het aandeel van de tweewielers in het totaal van verkeersslachtoffers steeg van ongeveer één vierde in 1973 tot bijna één derde in 1976. Hierbij worden op hun beurt vooral de meest kwetsbare groepen van de maatschappij getroffen: kinderen, jongeren, bejaarden. Bij fietsers is de meest kwetsbare leeftijdsgroep die tussen de 10 en 14 jaar. Bij bromfietzers vallen de helft van alle slachtoffers onder jongeren van 15 tot 24 jaar. Ongeveel van de weg zijn dan ook veruit de

belangrijkste doodszaak bij jongeren — ongeveer 45 procent van alle overlijdens in de leeftijdscategorie tussen 15 en 25 jaar.

De gebrekkige ruimtelijke ordening verhoogt daarbij nog de verkeersveiligheidsrisico's. Zo blijken transitwegen door woongebieden moordend te zijn voor spelende en schoolgaande kinderen, met een piek tussen vijf en negen jaar.

Letwat cynisch gesteld, kunnen we dan ook opmerken dat initiatieven die het fietsen willen bevorderen — zoals de vzw Velo dat probeert — spijtig genoeg nog te veel dreigen de studenten hun eigen dood in te jagen. De fietsvoorzieningen zullen dan ook drastisch verbeterd moeten worden; zo zijn bijvoorbeeld afgescheiden fietspaden langs drukke wegen en een veralgemeende zone dertig in de binnensteden — om de integratie van de fietsers in die binnensteden te bevorderen — wel een minimumvereiste. Een niet geringe opdracht, want sinds de jaren zestig werd elke centimeter asfalt gepland in functie van koning auto.

Toch werden we de laatste jaren gekonfronteerd met optimistische cijfers rond verkeersveiligheid. De curve van het aantal verkeersslachtoffers vertoont een kentering en de laatste jaren zouden er minder verkeers-

slachtoffers vallen, vooral bij voetgangers en fietsers. Meer auto's is en toch minder ongelukken; kan dit in de toekomst niet leiden tot de perfect veilige wagen?

Er zijn echter sterke aanwijzingen dat er bij het dalen van het aantal verkeersslachtoffers ook een aantal andere factoren meespelen. Het gebruik van het openbaar vervoer, de fiets en het wandelen voor het woonwerkverkeer nam de laatste tien jaar immers serieus af, respectievelijk met 7, 6,5 en 3,5 procent. In De Standaard van 20 september wijst verkeersdeskundige Romain Poté erop dat er sterke aanwijzingen zijn dat ook in het school-, zakelijk en recreatief verkeer de evolutie dezelfde richting uitgaat. Een Brits onderzoek wijst er bovendien op dat de jongste tien jaar het te voet naar school gaan met meer dan negen procent verminderd is. De afname van het fietsen en wandelen zorgt er evenwel voor dat fietsers en voetgangers minder blootgesteld worden aan het autogeweld. Dat zou meteen ook de daling van het aantal verkeersslachtoffers kunnen helpen verklaren. Of hoe België fietsveilig wordt door de fiets en het openbaar vervoer te ontmoedigen.

Pieter Vandekerckhove

Weerslag

Alle toekomstprognoses voorspellen trouwens dat de situatie rond de eeuwwisseling nog een stuk rampzaliger zal worden. De reizigersmobiliteit evolueerde van ruim 52,2 miljard reizigerskilometer in 1970 tot meer dan 105 miljard reizigerskilometer in 1990. Een verdubbeling op twintig jaar tijd. Tegen het jaar 2000 zou het reizigersvervoer met 40 procent stijgen, het goedertransport met 75 tot 120 procent (Financieel Economische Tijd, 13 januari 1994). Tegen 2005 zou België volgens transportekonoom Edwin Jacobs 300.000 automobilisten meer tellen. We komen dan op zo'n 500 auto's per 1000 inwoners. Onderzocht wordt steeds duidelijker dat de vrijheid van de ene automobilist die van de andere in het gedrang brengt.

Wielen

Ook over het feit dat de files het gevolg zijn van het gestegen autoverkeer is er weinig discussie. Nederlandse cijfers leren ons dat slechts één file op vijf het gevolg is van wegwerkzaamheden en dat slechts vijftien procent van de files het gevolg zijn van een ongeval. Terwijl het persoonlijk autoverkeer nog steeds in de lift zit, boert het openbaar vervoer verder achteruit. In 1993 nam het openbaar vervoer nog slechts acht procent van het transport voor zijn rekening.

Mobiliteit en andere verhalen Groei zonder grenzen?

Mobiliteit: de mogelijkheid personen en goederen over een afstand te verplaatsen. De economie en het sociale leven worden er in steeds grotere mate door bepaald. De duizelingwekkende evolutie van vervoersmiddelen in deze eeuw bracht heel wat onvoorziene en schadelijke gevolgen met zich mee. De actuele problemen lijken soms zo groot en ingewikkeld dat er geen oplossingen mogelijk zijn. Krantekoppen als "Filerijders schelden wegenbouwers de huid vol" zijn al bijna legio. Toch is het niet altijd zo geweest.

In de middeleeuwse maatschappij was de stad een wandelstad. Schepen en karavans bepaalden het geringe internationale handelsverkeer. De industriële revolutie bracht met de machines en de verhoogde produktiviteit een nood aan snellere en efficiëntere vervoersmiddelen met zich mee. Het eerste openbare vervoersmiddel was de paardenkoets (trolley). Later werd de trein het vervoerslandschap. De fiets werd uitgevonden in 1816, de auto rond 1890. Niets aan de hand, voorlopig.

Snel

Tussen 1945 en 1973 werd de auto samen met de woning echter de spil van de economische groei. De steeds verscherpende internationalisering en mundialisering van het so-

ciaal-economische leven steunde — en steunt — in grote mate op de beschikbaarheid van moderne vervoersmiddelen. De moderne welvaartsmaatschappij wordt al gauw in zijn ongebreidelde entoesiasme op de vingers getikt. De oliecrisis van '73 schudde de wereld door elkaar en veroorzaakte een breuk in het mateloze groei-optimisme. Het rapport "Grenzen aan de groei" van de Klub van Rome kwam datzelfde jaar uit. Men werd zich bewust van de negatieve effecten van de 'konsumptiemaatschappij' geregeerd door koning auto: de uitlaatgassen van een auto veroorzaken een verzuur van het milieu, dragen bij tot het broeikas-effect, en zijn verantwoordelijk voor smog. Steden worden onleefbaar. Verkeersopstoppingen teisterden de autowegen. Jaarlijks vallen er bijna 1000 verkeersdoden op de Belgische wegen. Het ver-

keer wordt één van de onderwerpen waarover een brede maatschappelijke discussie op gang komt.

Vandaag wordt er over de mogelijkheden bij het bestuderen van de verkeersproblemen is dat men lijkt te

moeten kiezen tussen vooruitgang en verantwoordelijkheid, tussen economie en milieu. Kritiek op de nadelige effecten van onze westerse economie blijkt meteen een aanslag op een van haar belangrijkste pijlers te zijn: de groei. Belangrijk is wel dat economische groei niet altijd gepaard gaat met een groei van werkgelegenheid. Het West-Europese denken is sinds de verlichting bepaald door het vooruitgangsbegrip. Techniek, wetenschap en industrie ontwikkelden zich op wonderbaarlijk snelle wijze. Vraag is of we in staat zijn deze evolutie te overzien in al zijn gevolgen, en bij te sturen wanneer dat nodig blijkt.

Alkohol

Dat dat nodig is, is duidelijk. Overal ter wereld zijn mensen op zoek naar manieren om een gezonde economie en een gezond milieu te laten samengaan. De economische groei halt toeroepen is onmogelijk. Door de groei te blokkeren in een bepaald gebied zou de economische activiteit zich gewoon verleggen naar andere gebieden met minder strenge controle.

Misschien moet er daarom gezocht worden in de richting van het veranderen van het groeipatroon in plaats van het groeitempo. Dit kan alleen gebeuren door een radicale beleids-optie en een mentaliteitsverandering bij de bevolking. Het korte termijn-denken moet plaats ruimen voor een lange termijnvisie. Individuele maatregelen moeten vervangen worden door kollektieve gedragspatronen. De maatregelen die door Dehaene als verkeersminister in '92 werden geno-

van bestaande netwerken in de sectoren 'telekommunikatie en verkeer'. Die 20,6 miljard bestaan voor 12,6 miljard ecu (505 miljard frank) uit financiële middelen die reeds werden toegezegd door de Europese Investeringsbank (EIB) of in de EU-begroting werden opgenomen in de structuur- en kohesiefondsen, die bestemd zijn voor de zwakkere regio's en lidstaten.

Dezelfde tendens ziet men ook opdaken in Vlaanderen. De intenties van de Vlaamse regering (CVP, SP en VU) zagen er aanvankelijk hoopgevend uit. In 1992 was er sprake van een 'wegenstop'. Maar na het doorschuiven van fondsen uit de post 'bedrijfs-subsidies' naar het kabinet Kelchtermans beschikt die nu over een totaal budget van 8,35 miljard frank, een stijging met 43 procent. Kelchtermans wil hiermee een inhaalbeweging voor het structureel onderhoud opstarten, leefbaarheidsprojecten opzetten en wegen aanleggen die al jaren gevraagd en gekontesteerd werden.

Slijk

De meeste van die projecten werden in de loop van hun aanleg gestopt en verspreiden nu op de agenda onder de noemer 'af te werken projecten'. De projecten krijgen een goedklinkende en klassiek economische verantwoording: met weinig geld investeringen afwerken die nadien volledig kunnen renderen. Tegenstanders wijzen erop dat die economische retoriek de politieke optie moeten verbergen, namelijk het doordrukken van bevroren autosnelwegen. De planning loopt tot

En bij ons?

Wat betreft stedelijke organisatie en verkeersbeleid bevindt België zich nog in het stenen tijdperk. Chaotische gewestplannen, hopelose verkeerscampagnes en mateloze lintbebouwing troef. In vergelijking met sommige andere landen staan we nog nergens. Op Europees vlak is België één van de meest verkeers-ongevallige landen en de organisatie en de prijs van het openbaar vervoer laten — met uitzondering van Brussel — te wensen over.

Toch lijkt er de laatste tijd wel het een en ander te gebeuren. Cirkulatieplannen en verkeerscharters worden druk besproken. Het verkeersprobleem was voor de meeste partijen ook één van de grote aandachtspunten bij de gemeenteraads campagnes. In verschillende steden wordt gepoogd de auto uit de binnenstad te weren en wordt er ge-

goucheld met lussenplannen en zone-30-statuten. In Brugge bereikte men door de invoering van een verkeersplan opmerkelijke resultaten. Ook initiatieven als de 'zondag zonder' betekenen een stap in de goede richting.

Ook in Leuven is er een lussenplan in werking. Het cirkulatieplan heeft de stad er slechts in beperkte mate fiets-vriendelijker op gemaakt. Het openbaar vervoer, en vooral het streekvervoer zijn bovendien nog steeds 'weinig efficiënt'. De stad kampt door haar plan trouwens ook met ernstige parkeerproblemen. De vraag kan echter gesteld worden of de schuld wel bij de stad ligt. Uit een onderzoek van 1991 blijkt immers dat 18,35 % van de studenten over een wagen beschikt.

(jn/bvh)

van valabele alternatieven men de steden weer leefbaar kan maken. De positieve diskriminatie van de gemeenschappelijke vervoersmiddelen zou een mentaliteitsverandering te weeg kunnen brengen. Niet alleen de overheid maar ook bedrijven kunnen hier een belangrijke bijdrage leveren. Het organiseren van bedrijfsvervoer of vergoedingen aan fietsers is hiervan een goed voorbeeld. Maatregelen kunnen echter alleen doeltreffend zijn wanneer de bevolking ook werkelijk overtuigd is van de noodzaak.

Recente mobiliteitsplannen stellen dat door het verbannen van de auto uit de binnenstad en het aanbieden

Barbara Van Hoestenbergh

Buitenlands wegverkeer

Zwitserland Het aantal auto's per 1000 inwoners is in Zwitserland niet kleiner dan in België. Wat wel verschillend is het gebruik van die auto's. In Zwitserland gaat het gebruik in en rond de steden achteruit, terwijl dat in België nog steeds toeneemt. Het Zwitsers openbaar vervoer is uniek in Europa. Een betere organisatie van zowel stad- als streekvervoer maakt dat het aandeel van dat openbaar vervoer in de totale verplaatsingen meer dan het dubbele bedraagt van dat in België. Parkeerplaatsen worden alsnaar schaarser en duurder. De voorbije jaren schraptte Zurich 10.000 parkeerplaatsen. Zwitsers geven om het milieu. Verkeersreferenda garanderen de spontane medewerking van de bevolking.

Nederland Het is geen geheim dat de Nederlanders op gebied van ruimtelijke ordening, discipline en organisatie heel wat verder staan dan hun gezellige zuiderburen. Doordat de steden beter en compakter gestructureerd zijn is de bereikbaarheid met

het openbaar vervoer en de verkeersveiligheid groter.

Verscheidend is ook het imago van het openbaar vervoer. Comfort, informatie en stiptheid geven het openbaar vervoer een status die het in België niet bezit. Woonerven en stadserven zijn Nederlandse uitvindingen. Zoals u al weet is Nederland bovendien nog steeds fietsland. Steden als Delft en Groningen zijn staaltjes van fietscultuur.

Brazilië In Brazilië geeft de stad Curitiba een mooi voorbeeld van een efficiënt verkeersbeleid. In de jaren '60 en '70 werd actie ondernomen om het openbaar transport te promoten. Via het lanceren van snellere, goedkopere bussen, het aanleggen van meer haltes en het inlassen van snelbussen kon men bekomen dat op 20 jaar tijd 50 maal meer mensen dagelijks de bus gebruiken. Het aantal ongevallen in Curitiba is het laagste van Brazilië.

(bvh)

INVESTINGEN IN DE WEGENINFRASTRUCTUUR WERKEN AAN DE ASFALTJUNGLE

Na een jarenlange wegenstop die vooral ingegeven was uit budgettaire overwegingen, zien we de laatste jaren opnieuw heel wat plannen opduiken voor het aanleggen van een pak nieuwe (auto-)wegen. Ook op Europees vlak pleit men voor vernieuwde investeringen in de wegeninfrastructuur. Europa ziet hierin een doeltreffend instrument in de strijd tegen de werkloosheid. Wegen aanleggen is blijkbaar arbeidsintensief en de uitbouw van de wegeninfrastructuur moet het concurrentievermogen van Europa verhogen en zo de slabakkende economie stimuleren. Uit de vroegere plannen van de Europese Commissie, meer bepaald die van de toenmalige EG-transportkom-

missaris Karel Van Miert, konden al vurige pleidooien afgelezen worden voor een duurzame mobiliteit. Eén van die prestigeprojekten was de aanleg van 12.000 km nieuwe autostrades voor een Trans-Europees Netwerk (TEN). De JNM (Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming) legde een tweetal jaar terug reeds de mobiliteitsplannen van de ERT (een Europese lobbygroep van industriëlen) naast de voorstellen van de Europese commissie en had het niet zo moeilijk om de overeenkomsten aan te geven. Het idee van een TEN bleek trouwens door de commissie gehaald te zijn bij de ERT, meer bepaald in hun document 'missing networks'. In de recente plannen van de EU blijft men bij hetzelfde recept zweren. Het Witboek van Jacques Delors om de immense werkloosheid in Europa in te dijken, is op dit vlak zeer duidelijk.

Poen

De Europese Commissie wil in de komende zes jaar bijna 124 miljard ecu (ongeveer 5000 miljard frank) in openbare werken investeren om meer banen te scheppen in de Europese Unie. Jaarlijks wil de Europese Commissie 20,6 miljard ecu (825 miljard frank) besteden aan de modernisering

(foto Philip De Keyser)

WEL

Universitaire Werkgroep
Literatuur en Media

biedt al 15 jaar deskundige
opleiding aan auteurs, journa-
listen en mediamedians.

We starten op 13 oktober om
20 uur in het STUC

Inscr. (7.500 BF/jaar)

vooraf: 016/22.93.24

afvremmen

aanleg van het laatste stuk N42 Gent-Geraardsbergen, verkeersontsluiting voor de Zeebrugse Haven, aanleg van de A18 Veurne Franse grens, de verbinding van Denderleeuw met de E40, enzovoort.

Pieter Vandekerckhove

Onderduiken met Frank Capra

Onderwaterdrama

Deze week kan u in het Stuc gaan kijken naar 'Submarine', de eerste grote film van Frank Capra. Het is een stille film die begeleid zal worden door piano, kontrabas en een verzameling potten en pannen.

Frank Capra is die beroemde regisseur die in de jaren dertig Oscars verzamelde als waren het postzegels. Hij deed dat met sentimentele volkskomedies als 'It Happened One Night' en 'It's a Wonderful Life', klassiekers waarmee hij een nieuw genre definieerde. Daarvoor, en dat is tegenwoordig minder bekend, begaf de man zich ook succesvol op het terrein van de actiefilm. En daarvan is 'Submarine' een merkwaardig voorbeeld.

Het verhaal is gebaseerd op een ramp met een onderzeeër voor de kust van New York. De film gaat over twee mariniers die elkaar graag mogen bekonnukeren in liefdesaffaires. Een ruzie over een gemeenschappelijke dame zorgt echter voor een breuk tussen de twee, maar als een van hen vast zit in een gezonken duikboot, blijkt wat ware vriendschap waard is. Het eerste deel van de film draait rond de vriendschap tussen de helden, en bevat veel macho-humor die het melodrama enigszins moet verzachten. Tijdens het tweede deel is de ramp met de onderzeeër het centrale gegeven, en draait alles rond actie en spanning.

'Submarine' was Capra's eerste grote film voor de maatschappij die later Columbia Pictures zou gaan heten. Hij werd gedraaid met een rekord-bedrag van tweehonderdvijftig duizend dollar, een veelvoud van de gemiddelde Columbia-film. De prent was mede door deze middelen een enorme hit in zijn tijd.

Sukses

Elementen die bijdroegen tot het succes van de film, waren de indrukwekkende scènes op en onder water. De medewerking van de US Navy zorgde ervoor dat Capra groots scènes kon filmen met torpedojagers, vliegtuigen, onderzeeërs en slagschepen. Voorts schoot hij geslaagde onderwatersequenties met behulp van een speelgoedbootje en een eenvoudig akwarium. Ook het voor zijn tijd merkwuurde realisme was een geslaagde zet. Capra stond er bijvoorbeeld op zijn akteurs zonder schimk te filmen, om zo het ruwe zeemansmilieu beter te kunnen weergeven.

En ook die elementen die nu als typische Hollywoodklichees bekend

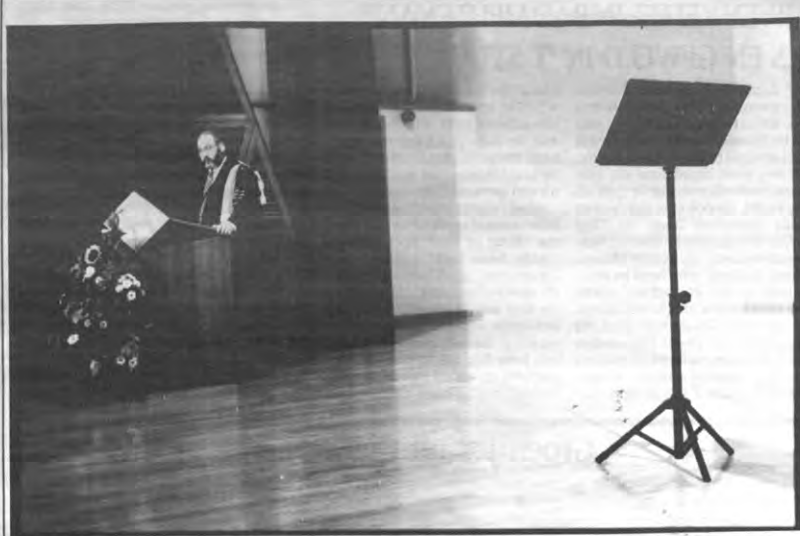
staan, zullen er wel voor gezorgd hebben dat het publiek destijds voor 'Submarine' uit de bol ging. Stoere bincken en aantrekkelijke doch boosaardige jongedames flaneren fluks over het scherm. Feministen nemen dus maar beter een portie Alma-tomaten mee naar de voorstelling, want de positie van de vrouw is in deze film voor enige kritiek vatbaar. Liefhebbers van happy endings komen hier meer aan hun trekken. Pikant detail hierbij is dat de ramp die als inspiratiebron diende voor de film, wel fataal afliep voor de bemanning.

Stom

'Submarine' werd gedraaid in de overgangperiode van stille film naar geluid. De oorspronkelijke versie bevatte enkele geluidseffecten waardoor het toenmalige publiek de oortjes spijste. Wat u in het Stuc zult te horen krijgen is een stomme versie, die live wordt begeleid door Frank Mol op piano en Ton van Erp op kontrabas en pandemonium. Een pandemonium is een zelfvervaardigd instrument, bestaande uit enkele gebruiksvoorwerpen uit de gemiddelde studentenkruken aangevuld met een assortiment afschrikkingsmiddelen zoals sirenes en dergelijke. Hiermee wordt gezorgd voor een verrassend geluidskor dat aan de beklemmende onderwaterscènes een ekstra kachet geeft.

De getoonde versie is die zoals ze toendertijd door Frank Capra bedoeld is. De versie die het oorspronkelijke publiek echter te zien kreeg, was zwaar gecensureerd. Alle scènes die naar overspel of geweld verwezen, werden geknipt, wat een aantal essentiële passages hun betekenis deed verliezen. Het Nederlandse Filmmuseum uit Amsterdam vond enkele jaren geleden in haar archieven de ongekasteerde versie terug, en die is nu te bekijken in het Stuc.

Alhoewel deze prent in de klassieke filmbijbels weinig aan bod komt, heeft 'Submarine' de laatste jaren in cinefile milieus heel wat stof doen opwaaien. Hij heeft echter alles in zich om ook bij een groter hedendaags publiek aan te slaan. 'Submarine' is immers een stijlvolle, leuke en spannende film. En de klichees neemt dat grotere publiek er maar al te graag bij. Joris Janssens

Afgelopen woensdag werd het Hogenheuvvelkollege, het nieuwe gebouw van de fakulteit Economie, officieel ingehuldigd. Bij die gelegenheid werden er ook twee fakultaire eredoktoraten uitgereikt aan de professoren Joseph E. Stiglitz en Raymond J. Ball. Op de receptie achteraf waren ook vertegenwoordigers van Kringraad aanwezig. Maar schande, o schande, wat waren zij slecht gekleed. Of toch als we de vertegenwoordigers van Economika moeten geloven. En zij hebben recht van spreken, 't is per slot van rekening hun gebouw dat werd ingehuldigd. (foto Karel De Weerd)

PATRIK FITZGERALD IN DE CLOCKWORK MET VEILIGHEIDSSPELD

Er zijn vele redenen waarom Patrik Fitzgerald het nooit echt gemaakt heeft. De belangrijkste is misschien wel een verkeerde timing. Met de punk had hij wel de inhoud gemeen, maar de vorm — akoestisch gitaarspel — bezorgde hem tijdens concerten vaak hongelach en tomaten. Dat deze zonderling niet zoals vele tientallen tijdsgenoten van het toneel verdwenen is, ligt waarschijnlijk aan de indringende kwaliteit van zijn songs.

Patrik Fitzgerald begon zijn carrière op het verkeerde moment. Net wanneer iedereen de folk verwenst en zingt over 'No Feelings', komt hij met bijtende akoestische liefdesliedjes aanzetten. Hoewel vele van zijn nummers zoals 'Safety Pin Stuck in My Heart' of 'All Sewn Up' kulthits worden, heeft Fitzgerald nooit enig commercieel succes. Hij versiert na enkele uitstekende maksi's zelfs een kontrakt bij major Polydor dat hij na het floppen van de half wonderbaarlijke elpee

'Grubby Stories' (met assistentie van Buzzcocks-drummer John Maher) prompt weer verliest. De tijd was blijkbaar nog niet rijp voor singer-songwriters als Billy Bragg, en Patrik Fitzgerald verzinkt in de obscuriteit. Hij blijft echter low-budget elpees maken en dit jaar verscheen een overzicht met de meeste van zijn bekende nummers.

Het beste referentiepunt voor de songteksten van Fitzgerald is misschien wel Morrissey. Hij zingt over gevoelens van leegte, verderf en wanhoop, zonder echter in het zelfbeklag van deze laatste te vervallen. De wereld van Patrik Fitzgerald is het Engeland van de troosteloze suburbs waar werkloosheid en doorzopen mannen die hun vrouwen slaan alomtegen-

woordig zijn, hetzelfde sferbeeld dat ook het dekor van de film 'Naked' vormt. Hierbij gebruikt hij ook zijn typische dialekt en een onzekere, klagende stem. Heel merkwaardig is ook nog zijn destruktieve gitaarspel: je zou het akoestische hardcore kunnen noemen.

Het is duidelijk dat Patrik Fitzgerald één van die talenten is die door de muziekindustrie uitgespuwd zijn wegens te nonkonformistisch. Veel dergelijke artiesten zoals Wreckless Eric of zelfs Jonathan Richman komen zodoende in een parallel circuit terecht van slechtbetaalde optredens en uitgaven in eigen beheer. Tegelijk beschikken ze wel over een klein maar bijzonder loyaal publiek. Woensdag is een enige gelegenheid om dit miskende talent eens van dichtbij te gaan bekijken, al was het maar om dat ene geniale nummer te horen: 'Safety Pin Stuck in My Heart'.

Frederik Depoortere

Latijns-Amerikaanse film

Een van de eerste activiteiten die plaatsvindt in Pangaea is het Latino-American Film Festival. Vier weken lang vertoont de Asociación Latino — de Latijns-Amerikaanse 'national group' — elke week een film, voor slechts honderd frank, met een drankje en in discussie achteraf. Volgende week meer daarover. Deze week kan je alvast de Chileense speelfilm 'La tierra prometida' ('Het beloofde land') uit 1973 — dus net voor de staatsgreep — zien. De prent is gebaseerd op ware feiten en geeft een tegelijkertijd realistisch en mytologisch beeld van een volksofstand in de jaren dertig tegen grootgrondbezitters en wan-toestanden.

Vakature

Portulaca, de organisatie van buitenlandse studenten, zoekt een vrijgestelde. De vrijgestelde houdt zich bezig met het opstarten, motiveren en coördineren van de twee raden binnen Portulaca. Daarnaast vervult hij/zij administratief werk, zoals verslag nemen en trips organiseren.

Een vrijgestelde wordt halftijds betaald maar er wordt wel voltijds engagement verwacht. Kennis van studentenkringen is een vereiste, naast de bereidheid om zich in te werken in Loko en in verenigingen van buitenlandse studenten. Kandidaturen (cv en motivatiebrief in het Engels) kunnen schriftelijk ingediend worden bij Kringraad, 's Meiersstraat 5, ten laatste dinsdag 25 oktober om 17.00 u.

GOLD

GYM LEUVEN

NIJWE UITBATING!

FIITNESS- EN POWERCENTER
Diestsevest 121, 3000 Leuven, 016/20.69.37

Speciale prijzen voor studenten

STUDENTENPROMOTIE voor fitness
4000 frank per academiejaar

Gratis proefles en begeleiding

BLIJVENDE STUDENTENPROMOTIE

NU GEBUDGETTEERD UIT ETEN!

MISTER BUFFET'S

maakt uit eten gaan voordeliger dan zelf thuis koken!

AVOND PROMOTIE

Telkens van maandag tot donderdag, van 17.30-21 uur. Inbegrepen: vlees, aardappelen en dagverse groenten + vriendelijke en directe bediening.

Gehaktsteak	135 F	Paardensteak	
Dagschotel	145 F		155 F
Vidé	145 F	Kindermenu	145 F

MISTER BUFFET'S VERWENT ZIJN KLANTEN!

Enkel geldig in:

Diestsestraat 70 - (016) 23.74.39

HARVEY KEITEL IN BAD LIEUTENANT SEKS EN GEWELD IN 'T STUC

Maandagavond is filmkursusavond in 't Stuc. Als afsluiting draait men telkens een woude-be-klassieke, vrij toegankelijk voor het gewone publiek. "Bad Lieutenant", een even bloedeloos als ont-hutsende nachtmerrie, bijt de spits af. Harvey Keitel, die ook al te zien was in films als "Reservoir Dogs" en "The Piano", is voor de gelegenheid in New York gestationeerd als politie-officier. Drinkend, dealend, snuivend en spuitend, slaapt hij zich zonder veel passie door de New Yorkse jungle van drugs, geweld en seks. Daarnaast geeft hij zich nog over aan zowat elke andere ondeugd die filmkeuringscommissies doet blozen. Steeds verder ontsporen de gokschulden laten hem als-

maar sneller afglijden in een neer-waartse spiraal van zelfdestruktie. Uiteindelijk zakt hij, gekonfronteerd met de even prachtige als krankzinnige vergevingsgezindheid van een verkrachte non, ten einde raad ineen als een gewond dier.

Abel Ferrara stond ook al als regisseur vermeld op de afdeling van films als "King of New York" (1989) en "Body Snatchers" (1993). In "Bad Lieutenant" profileerde hij zich voor de gelegenheid ook als ko-scenarist. De film werd bovendien gedraaid in een mum van tijd en voor een appel en een ei. Genadeloos ontleeft Ferrara een rotte flik, inkarnatie van een dekadente en vooral moedeloze samenleving. In zijn niets ontziende zoek-

tocht naar nieuwe kinks aan niets Keitels botte verveling verstoren.

Ellenlange, gedramatiseerde en bijna onbeweeglijk — onder een tergende stilte gefilmde scènes illustreren dit. Even dreig je zo zelf in een gelijk-aardige verveling te vervallen, maar de sporadische, scherpe uithalen van de acid-jazz-rap-geluidscore beletten dat. Naar het einde toe buigt het vaak meer dan voortreffelijke akteerwerk de lange sekwenties steeds meer om tot momenten van ondraaglijke spanning, en bang afwachten van een onafwendbare, vernietigende uitbarsting.

"Bad Lieutenant" is geen film als een andere, het is een film die het wezen van een leefwereld uitademt. Noem het postmodernistisch of fin-de-siècle, het is gewoon een ontologisch meesterwerk.

(jvh)

Een als dreigend te interpreteren blik richting een van enige beschonkenheid blijf gevende geluidsmen? Een moment van nederig inzicht over de kwaliteit van het bepotelde instrumentarium? Stoute tongen durven gewagen van een, wat zijn rommelig bureau betreft, reeds legendarische Stuc-figuur. En dit alles terwijl wij naar voor schuiven dat het hier gaat om de zanger van *Jaune Toujours*, de groep die vorige zondag de live-uitzending van radio Scorpio vanuit het station van Leuven opluisterde. Het was een soort *Student's Welcome* op zijn *Scorpios* en dat viel best te pruimen. Te meer omdat we er reclame voor onszelf mochten maken. Dit vanaf nu elke week op zondagavond. Onze hoofdredacteur ziet er op dit moment slechter uit dan ooit, en dan is zo'n onvisueel medium natuurlijk een flinke meevaler.

(foto Karel De Weerd)

Groentjes uit Californië

Ongeveer een week nadat Urban Dance Squad de Corso de voegen uit de muren speelde, kan rockminnend Leuven zich opnieuw opmaken voor een hopelijk alweer memorabel optreden en dit van de in de States immers populaire punkgroep Green Day.

Green Day, dat zijn: Billy Joe Armstrong, Mike Dimt en Tre Cool, drie snotapen uit Berkeley (Californië), die in de lijn van grote voorbeelden Ramones, Hüsker Dü en vooral Bad Religion vrij traditionele drieakkondenrock beginnen te spelen. Op een plaatselijk label verschijnen twee albums, gestadig rijst hun reputatie in het undergroundcircuit en ten slotte wordt de groep opgepikt door major Warner. Waarna de bom, genaamd 'Dookie', barst. Zowel pers (Time Magazine titelt: 'Green Day's cd is the best US rock release of the

year') als publiek (van 'Dookie' zijn er ondertussen al meer dan 600.000 exemplaren verkocht) gaan onvoorwaardelijk voor de bijl. Hun uitstekende marketingstrategie, met onder andere schitterende videoklips van de MTV-hits 'Longview' en 'Basket Case', werpt vruchten af. Er komen al snel optredens op de meest prestigieuze podia zoals de MTV-music video awards, Lollapalooza en Woodstock II.

Adelbrievens genoeg dus voor de zogenaamd 'progressieve' muziekliefhebber om de groep, onder het mom van loze begrippen als 'gebrek aan integriteit' en 'hype', smadelijk de rug toe te keren. Dat is jammer want 'Dookie' is wel degelijk van goede kwaliteit. Alle liedjes zijn kort en hard maar ook steeds voorzien van aanstekelijke, poppy refreintjes, en dit in de beste Bad Religion-traditie. In tegen-

stelling tot deze laatste echter, tracht Green Day niet de wereld te veranderen. Zanger Billy Joe worstelt in zijn teksten nog steeds met zijn puberteit. Hij voelt zich nergens begrepen en Generation X is nooit ver weg. Dit klinkt misschien allemaal wat zwaar, doch weet dat dit alles verwoord wordt in een eigen, even onvolwassen als vertederend grappige stijl, zie bijvoorbeeld "I don't know you but I think I hate you" uit 'Chump' of "I'm not growing up, I'm just burning out" uit 'Burnout'.

Konklusie: Green Day's pretentie-loze punkrock werkt aanstekelijk, en wie van Bad Religion houdt, moet zeker gaan kijken.

(db)

Green Day speelt op vrijdag 14 oktober in zaal Corso. Voorprogramma is *China Drum*. De deuren gaan open om 19.30 u en kaarten kosten 450/500 fr.

Van Nevel

vervolg van pag. 1

len waar moeten herkennen en terug bezorgen aan de rechtmatige eigenaar, waar hij toch al kind aan huis was. Of bij de dichtst bijzijnde rijks-wacht- of politiepost, uiteraard. Dit doet eveneens de houding van de kopers in België in vraag stellen. Ook zij moeten de bewuste stempel opgemerkt hebben. Dat de signatuur herkenbaar was, wordt trouwens bevestigd door een muzikant die de partituren in de Gentse konservatorium-biblioteek raadpleegde en onmiddellijk de bevoegde instanties heeft ver-tigd.

detail: woensdag wordt het Huelgas-koncert ingeleid door een lezing van diezelfde Prof. Dr. Bossuyt.

Neus

Veto ging ook een kijkje nemen in de inmiddels beruchte 'Sala Vecchia', waar de stukken ontvreemd zijn. Deze zaal blijkt allerminst voor iedereen toegankelijk, in tegenstelling tot de grote leeszaal. De biblioteek is dus een beetje opgevat zoals de centrale bibliotheek hier, met publieke en gesloten ruimtes. Maar Paul Van Nevel kreeg op grond van zijn staat van dienst toestemming van de toenmalige directeur om in deze Sala Vecchia onderzoek te verrichten. Naar het schijnt heeft hij zich daarbij zelfs uitgegeven als professor oude muziek aan de KUL, een titel die tot nader order toekomt aan professor Ignace Bossuyt. Pikant

Echte maatregelen om diefstal te voorkomen zoals camera's zijn er niet in de Sala Vecchia. Wel moet je, om de zaal te betreden, voorbij een bureau voor de administratie, die als een tussenschot gesloten en publieke ruimtes scheidt. Daarnaast is er permanent toezicht van het personeel. Maar de directeur voegt er aan toe dat voor wie de bibliotheek een beetje kent een moment van onoplettendheid van de bewaker genoeg is om toe te slaan. In de

zaal staan de boeken immers netjes geordend in kasten met een indeling volgens eeuw en musikus die ook nog eens mooi aan de buitenkant is aangegeven. Mede daarom stelde bibliotekaris Giorgio Piombini de verdwijning al snel vast.

Wie dringend naar het Civico Museo moet, hoeft zich trouwens geen zorgen te maken. Het gerucht als zou men daar geen Belgen meer toelaten,

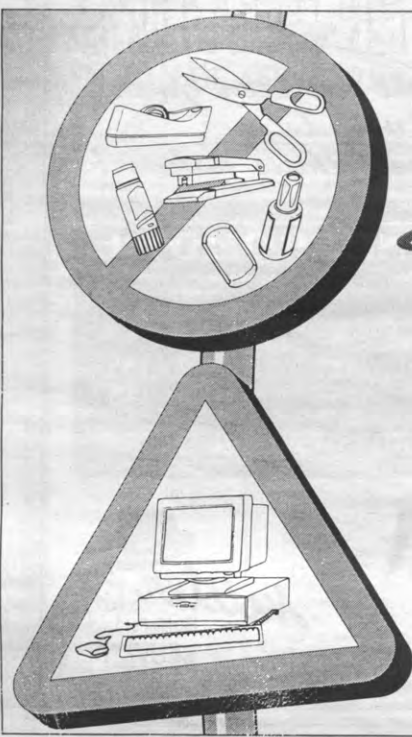
blijkt slechts een kwakkel. Alleen de heer Van Nevel zelf vertoont zijn neus er beter even niet meer, al besefte directeur Messina dat — nu de zaak in beroep is — hij de man moeilijk de toegang tot een openbare ruimte kan ontzeggen. Wel heeft hij enkele jaren geleden geen toestemming verleend aan Van Nevel, toen die met een BRTN-ploeg wou komen filmen voor het programma *Zigurat*, in tegenstelling trouwens met wat de musikus zelf beweert.

Slot

Dit alles maakt het verhaal van Van Nevel er niet geloofwaardiger op. Veto mocht een kopie van het vonnis inkijken en de bezwaren lijken veel meer door te wegen dan de verdediging. Maar meer in het algemeen is de hypokriete houding van de ganse Belgische muziekwereld laakbaar. Navraag leert dat men in die kringen al lang op de hoogte is van de niet onbesproken handel en wandel van een van onze grootste muzikale genieën, die ook voor het Belgische gerecht geen onbekende is. En toch schittert Paul Van Nevel dit jaar als grote ster op het FvV. En toch werd zijn gezelschap dit jaar voorgedragen voor de titel van Cultureel Ambassadeur. Tenekenend is de reactie van een Knack-joernalist die het onbegrijpelijk vindt dat een kunstenaar van een dergelijke allure voor zo een onnozelheid wordt veroordeeld, zelfs als hij schuldig is aan diefstal. Door zoveel schijnheiligheid wijs gemaakt, lijkt het beter toch maar een goed slot te kopen voor uw fiets. Er lopen hier nog wel meer kunstenaars rond in Leuven.

Leentje Hammenecker (Bologna)
Bart Eeckhout

Het Huelgas Ensemble onder leiding van Paul Van Nevel brengt 'Lamentaties uit de 15de, 16de en 17de eeuw' op 12 oktober. in de Sint-Geertruiabdij, Leuven. Kaarten: 600 fr. Het concert wordt voorafgegaan door een lezing van Professor Ignace Bossuyt. (18.30u.-19.30, toegang gratis)

CUM Laude

Student
Service
Shop

voor uw thesissen en ander didactisch materiaal

- gebruik van PC met printer inclusief deskundige begeleiding
- kopiëren
- faxen
- inbinden
- scannings (= verwerking van uw foto's en tekeningen)
- kleurenprints
- informatica-cursussen
- shop met diskettes, informaticaboeken ...

roept prutswerk
een krachtig halt toe.

Cum Laude, Diestsestraat 261, 3000 Leuven, tel. 016 / 23 18 05.

advertentie

Bredil/Sprauk

ZOKRMOZ

- Arsen zonder Grenzen zoekt sponsors om mensen te redden. Jan
- Boskabouter zoekt lief met voorkeur voor fris rood.
- Mijn paarsgroene rugzak is verdwenen tijdens de Ulpknacht van 5 oktober in Alma 2. Hij bevat een groene Gorex (Berghaus), portefeuille, werkmap, KUL-agenda,... Af te geven op Veto, 's Meiersstraat 5.
- Lieve Vader Oskar leden: boven de wolken is de hemel altijd blauw en op mijn kot is er altijd plaats. Tof academiëjaar.
- Omdat we ze vorige week vergeten waren. Germania houdt dinsdag een kantus in de Pata om acht uur.
- Vuurwerk, als je dit jaar niet op de logopedie-fuif (12 oktober) bent, ontvein je iets anders.
- Aan A. Denk eraan: Nowen St. Clara. Bid 9 dagen een weesgroot bij een brandende kaars. Vraag 2 dingen die onmogelijk lijken en iets wat je erg graag wil. Laat de 9de dag de kaars opbranden en publiceer dit. Kaarsen branden al op mijn kot.
- Typen tesis, verslagen, briefwisseling. Kris Rosselle. Naamestwg. 130, tel. 20.70.77.
- De persoon die een zwarte herenfiets gezien of geleend heeft, gelieve een seintje te geven of hem terug te zetten. Rik Provost, tel. 050/38.65.76.

• Wie heeft er een sponsorblad gevonden? Gelieve terug te bezorgen op de 24 ureluur. Artsen zonder Grenzen.

• Stalmeester Jaap bekent: ik word sneller rood dan de verkeerslichten aan het Fochplein.

- Inbruik geraakt bruikbaar keukengerief kan je kwijt in Vlamingenstraat 116 want 't is nu geen Le(U)ven in de keuken. Gerief met politieke ambitie gelieve uw partijkart met te brengen.
- Dringend gezocht: tweedehands Macintosh-printer. Kontakteeur Gonzalo Gordon, Hollebreg, Schapenstraat 37.
- Help! Bart Vervaeke ligt niet in Gasthuisberg. Waar ligt hij dan wel?
- Nu ken je het verhaal dat ik je echt wou vertellen. Nog veel plezier met het avontuur. De groene ridder
- Katrien, als ik een boontje heb voor een van die mannequinsputters uit de 's Meiersstraat, val ik nog liever dood dan dat te laten zien.
- Steve, wat is het verschil tussen Recht en het KHV? De kodex misschien? Bf.
- Villa Chaotica zaait onrust en verwarring. Heel binnenkort en hier in Leuven.
- Pascal, kijk niet teveel naar de benen van A.T.'s vriendin. Straks ben je gefrustreerd (of ben je dat al?)
- Ik heb het kruiswoordraadsel van vorige week opgelost. Rond de brouwerij, in de lucht en heel erg blauw...
- Zoek je vernieuwende liefst nog in een ander land? Schrijf dan gauw voor meer info naar IPF, Hertoglaan 37, 3210 Linden, samen met 2 postzegels van 16 fr.
- Alle tikwerk: eindwerk, C.V., enz., tel. 016/22.05.38
- Ivo Clarys (i.v.m. elektronische editie studentenvademekum) Kot: 23.18.91: Vakantiewerk: 23.60.99: Rekencentrum: Terminal E toestel 2272.
- Startvergadering campagne 11.11.11-studenten voor iedereen die iets wil doen aan de noord-zuid-kloof. Ma 17 oktober om 19.00 u in de Vlamingenstraat 116, 1ste verdieping. Info bij Kristine V., zelfde adres.
- Overbrug de kloof met een planten-keuken-gerei-kombinatie-brug.
- Ze mogen zeggen wat ze willen van het LOKO-weekend: er waren dan toch genoeg eieren!
- Zoek tweedehands 'Handboek Modern Arabisch'. Mie, Vlamingenstraat 116, tel. 29.33.13.

ECO COPY

Het "groene" copy-center van Leuven. Gerecycled en 100% chloorvrij papier. Theelassen - Curssussen - Folders

Formaat A5 tot A2
ALLE inbindingen, Plaatfistieren tot A3
Snel - verzorgd - volledig afgewerkt

Tiensestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

CANON Kleurkopie 50 FR. en minder.
van 9 u. tot 22 u. doordopend.
zat. 10 u. tot 17 u. *advertentie*

- De Bond Beter Vrienden fuift dit jaar voor de eerste maal op donderdag 3 november in zaal Lido en deze avond zal in teken staan van de nieuwe muzikale verdraagzaamheid. BbF.
- Wie wil meedelen op zondag- en vrijdagavond tussen Waregem en Leuven? Kontakteeur Patrick Meuris, Dagobertstraat 19 of tel. 28.47.72.
- Het Psychoterapeutisch Centrum voor Studenten organiseert ook dit jaar meerdere assertiviteitstrainingen. De eerste ervan start begin november. Geïnteresseerden nemen best zo vlug mogelijk contact op, en liefst voor eind oktober, daar het aantal deelnemers per groep beperkt wordt. Voor meer inlichtingen richt men zich tot: Mevrouw De Meester, Psychoterapeutisch Centrum voor Studenten, Trechtcollege, Naameststraat 63, 3000 Leuven, tel. 016/28.43.43
- Krijg ik nog antwoord? Van P. & C.
- Nog 5 kaarten voor Night of the Proms te koop voor het concert van woensdag 19 oktober. 500 Frank. (bus inbegrepen). Inlichtingen: Bondgenotenlaan 155A. Vraag naar Piet.
- Wie heeft er donderdag na de psychologie-fuif mijn groen jasje en bruine pullover gevonden? Brengten naar Vertoreddatie of Dekenstraat, 34.
- Te koop: 6 partituren oude Italiaanse muziek (recht uit Bologna), prijs overeen te komen op de Veto-redactie, 's Meiersstraat 5.
- Gezocht (wegens grote emotionele waarde): zin van bestaan. Verloren op 26/10/94 in kafee 'De Verbeelding'. Beloning voorzien. RMR 4.

De Karwij
natuurvoeding

Blijde Inkomststraat 114,
3000 Leuven, ☎ 236.236

(... de goedkoopste manier om gezond te worden. En de lekkerste om het te blijven!)

Eerlijke handel uit de derde wereld

Hoogstraat 35E, 3360 Bierbeek, ☎ 016/461.444

Fair Trade
(voorheen SOS Wereldhandel)

JO MEUWISSEN *vbva*

Alle verhuur video-, klanken lichtmateriaal voor optredens, kofvuiwen, TD's, cantussen en revues.

DISCOBAR
GROOT SCHERM TV
CAMERA

☎ 016/201.301

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Horizontaal — 1 Niet zelf geschoten haas 2 Serum — Aanvoerder van de zuidelijken — Maanstand 3 Sled — Roofdier 4 Hoeveelheid opgelegde arbeid 5 Brabantse gemeente — Oa luidruchtig tekeer 6 Zwart atzelsel — Italiaanse stad 7 Loopvogels 8 Optocht — Aziatische rivier 9 Pwrs. vnv. — Meisjesnaam — Half vloeibaar kooksel 10 Onbekend, door niemand bezocht.

Vertikaal — 1 Familied — Wereldstad 2 Europeaan — Halsbot — Voegwoord 3 Chinese rekenmunt — Europese taal 4 Indeling 5 Lofrede — Overzetbot 6 Kler, spleet — Werp- of steekwapen 7 Bloedsteen 8 Liefkozen — Boulevard 9 Reeds — Mansnaam — Skandinavische munt 10 Sportartikel — Joods godsdienstenaar.

Noor: Filip De Keukelleere
Nota: deze week staat dus wel het juiste raster bij de opgave. Ekskuses.

AGENDA & VALVAS

alle gegevens voor agenda en valvas moeten ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 u op het redactieadres bezorgd worden. Vermeld duidelijk alle informatie (datum, uur, plaats en prijs).

- MAANDAG**
- 19.44 u **MAANWANDELING** Mark Peeters geeft uitleg over de maanlanding die nooit is gebeurd, op Ladeuzeplein.
- 20.00 u **VERGADERING** Sessie met de docenten van de Stuc/Kurabasiskursussen, informatie, mogelijkheid tot vragen stellen, en wat jazz staan op de kaart, in Vlamingenstraat 83.
- 20.00 u **LEZING** 'Het Leuvens archeologisch patrimonium in de kijker', een eerste in de reeks van drie culturele najaarslezingen, deze keer een inleiding in de archeologie door licentiate Véronique Vandekerckhove, in CC Romaanse Poort, toeg. 100, org. Leuvense Gidsenbond.
- 20.30 u **DANS/FILM** Resultaat van de Stuc/Klapstuk-somerschools, in Klapstukstudio (Arenberginstituut, Naameststraat 96), toeg. 200/300, org. Stuc.
- 22.30 u **FILM** 'Bad Lieutenant' van Abel Ferrara met Harvey Keitel, over een verstaafde politiedetective die balanceert op de rand van decadentie (zie artikel), in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
- DINSDAG**
- 20.00 u **VORMINGSVOND** Startavond van de Derde-Wereldwerkgroep, in Jan Staasstraat 2, org. Universitaire Parochie.
- 21.00 u **KUNST** Openingsavond kunstcollectief Groezel, in Verkortingsstraat 4, org. Groezel.

- WOENSDAG**
- 16.00 u **INFO+MUZIEK** 'Dag van de inheemse volkeren': info-namiddag en muziekavond met Kollasuyu Nan, in Don Boscozaal, Kessel-Lo, org. vzw Voor Moeder Aarde.
- 18.00 u **BETOGING** Stop Vlaams Blok. Geen fascistien in de raad!, naar aanleiding van de verkiezingsuitslagen, op Ladeuzeplein, org. Rode Jeugd/MLB.
- 20.00 u **KONCERT** Huelgas Ensemble onder muzikale leiding van Paul Van Nevel brengt 'Lamentaties uit de 15de, 16de en 17de eeuw', ondermeer werk van T. Massino, O. de Lassus en J. L. Rebelo, voorafgegaan door een gratis lezing van prof. dr. I. Bossuyt (18.30-19.30 u) (zie artikel), in Sint-Gertruijdsabdij, toeg. 600, org. Festival Van Vlaanderen/Europe's Abbey Concerts ins Festival de Wallonie.
- 20.30 u **FILM** 'Submarine' van Frank Capra, het verhaal van een vriendschapsrelatie tussen een diepzeeduiker en zijn verbindingsman, live-begeleiding door Frank Mol (piano) en Ton van Erp (pandemonium en contrabas) (zie artikel), in Aula Pieter De Somer, toeg. 100/150, org. Stuc.
- 21.00 u **KONCERT** Patrik Fitzgerald (zie artikel), in kelder Jeugdhuis Clockwork, toeg. 120/150, org. vzw Pluto.

- DONDERDAG**
- 19.00 u **VERGADERING** Algemene vrijwilligersvergadering van het Stuc, zowel voor degenen die al fiches invulden als voor degenen die nu pas zin krijgen, in 1ste verdieping Stuc.
- 20.00 u **VORMINGSVOND** Avond rond relatie en seksualiteit, in Jan Staasstraat 2, org. Universitaire Parochie.
- 20.30 u **FILM** 'Submarine' van Frank Capra, het verhaal van een vriendschapsrelatie tussen een diepzeeduiker en zijn verbindingsman, live-begeleiding door Frank Mol (piano) en Ton van Erp (pandemonium en contrabas) (zie artikel), in Aula Pieter De Somer, toeg. 100/150, org. Stuc.

- BIOS**
- 17/10 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in 's Meiersstraat 5.
- EKONOMIKA**
- 10/10: Peter en meter-avond 1ste kan EW en HIR, in Patapouf. 11/10: Kaas- en wijnavond EW, in Universum. 11/10: Peter en meter-avond 1ste kan TEW. 12/10: Vergadering met alle jaarraaden. 13/10: Mountain-bike trip door Heverleebos. 15/10: Jaarraad vergadering Alumni.
- EOOS**
- Ergens deze week: Peter- en meteravond, in MSI. Eeos-t-shirts te koop bij de jaarverantwoordelijken. 13/10 om 20.30 u: Kantus, in Patapouf (waar jaarraan en studenten verbroederen).
- GERMANIA**
- 11/10 om 20.00 u: Kantus, in Patapouf, ink. 280/300.
- HISTORIA**
- 13/10: Fuif, in Lido.
- KATECHETIKA**
- 17/10 om 13.00 u: Redaktievergadering Heka, in KD. 17/10 om 19.00 u: Vergadering voorbereiding feestweek, in KD.
- LBK**
- 12/10 om 22.00 u: Boerekat Openings-td, in Corso. 13/10: Peter- en meteravond, in Gnorgl.
- MEDICA**
- 10/10 om 19.00 u: Kaartenverkoop Proms en 'De Laatste', tot 20.30 u, in Doc's Bar. 10/10 om 21.30 u: Vergadering voor alle cultuurverantwoordelijken, in ZaBo. 10/10 om 22.00 u: Happy Hour, in ZaBo. 11/10 om 19.00 u: Sportvergadering, in ZaBo. 11/10 om 21.00 u: Vergadering alle jaarverantwoordelijken, in ZaBo. 12/10 om 15.30 u: Filmmiddag, in Doc's Bar. 12/10 om 19.00 u: Loting Zuid-Amerika en Zuid-Afrika. 12/10 om 21.00 u: Vergadering verkopers kursUSDienst, in ZaBo. 13/10 om 22.00 u:
- 20.30 u **FILM** 'La tierra prometida' van Miguel Littin (Chili), in het kader van het Latino-American Film Festival, Nederlandse en Franse onderschriften, discussie na de film, een drankje na (zie bericht), in Pangaea Video Room (Vesaliusstraat 34), toeg. 100 (abonnement voor de vier films 350), org. Asociacion Latina/Pangaea.
- 22.00 u **FUIF** Scorpio-Party, in zaal Corso, org. Scorpio.
- VRIJDAG**
- 20.00 u **KONCERT** Green Day, met voorprogramma China Drum, deuren: 19.30 u (zie artikel), in Corso, toeg. 450/500, org. The Factory.
- ZONDAG**
- 11.00 u **KONCERT** Aperitiefkoncert: pianoduo Marijke Oers en Stefan

- Openings-TD, in Waalberg. 14/10: Auw' Zakken-avond. 14/10: Genesis-weekend, tot 16/10. 17/10 om 19.30 u: Portulaca, buitenlandse studenten, in Doc's Bar. 17/10 om 21.00 u: Vergadering 4de Doc, in ZaBo. 17/10 om 22.00 u: Happy Hour, tot 23.00 u. tiens. 19/10 om 21.00 u: Centrale Raad nummer 2, in ZaBo.
- POLITIKA**
- 10/10 om 20.00 u: Algemene vergadering kafee, in Politika-kafe. 12/10 om 20.00 u: Enige-kanavond, boven Politika-kafe. 17/10 om 20.00 u: Kringvergadering, boven Politika-kafe.
- PSYCHOLOGISCHE KRING**
- 10/10: Fuif Shrink, in Albatros. 11/10: Kantus, in Druivenbond. 17/10 om 19.00 u: Voorbereidingsvergadering Fakulteitsraad, in KL.
- ROMANIA**
- 11/10 om 20.30 u: Rora, in perma. 12/10 om 14.00 u: Soekenverkoop, tot 15.00 u 2de kan, 15.00-16.00 1ste kan, in perma. 13/10: 1ste-licavond, in Fak L, 2de verdieping. 13/10 om 14.30 u: Inschrijvingen Romanariens Barcelona, in perma. 13/10 om 20.00 u: Peter- en meteravond, in MSI03.18.
- VRG**
- 12/10: Kampagne jaarpresidia. 11/10: Kampagne jaarpresidia. 12/10: Erasmusfuif, in Blauwe Schuit. 12/10: Stembusgang jaarpresidieverkiezingen. 12/10 om 22.00 u: Uitslag verkiezingen jaarpresidia, in HDR. 13/10 om 21.00 u: Erasmusfuif met peter- en metermogelijkheid, in Blauwe Schuit. 18/10: 24u-loop. 19/10: ook.
- VIK**
- 11/10 om 20.00 u: Kantus, in Waalberg. 13/10 om 20.00 u: Eksterne vergadering, in WAAG. 14/10 om 20.00 u: Onthaal buitenlandse studenten, in RC-bar (Cité).
- WINA**
- 12/10 om 22.00 u: Wina-bar: 'De Daptap-bar', in Cité-bar (onder Alma 3). 14/10 om 20.00 u: Onthaalavond Erasmusstudenten Wina, in WAAG (op Cité).
- Poelmans vertelt en speelt 'Petrouchka' van Igor Stravinsky, in Europazaal, 2de verdieping, toeg. 150, org. CC Oratorienhof.
- MAANDAG**
- 20.00 u **KONCERT** Jan Caeyers dirigeert de Beethoven Academie met Nikolaj Demidenko op piano, werk van F. Celis, C. M. von Weber en J. Haydn, in Aula Pieter De Somer, toeg. 250/350/450/550, org. Festival van Vlaanderen/Beethoven Academie.
- 20.00 u **VORMINGSVOND** Startavond van de Vierde-Wereldwerkgroep, in Jan Staasstraat 2, org. Universitaire Parochie.
- 20.30 u **TEATER** 'Oefeningen op de moeder en de zoon' door Carrousel-Kaaitheater, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
- 22.30 u **FILM** 'Hélas pour moi' van Jean-Luc Godard verhaalt over God, liefde en leven, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

Veto sprak met de architect van de KUL

"Er waren te veel praktische problemen om die gebouwen aan te passen"

Vorige week werd het controversiële Hoge Heuvel-project van de KU Leuven ingehuldigd, waar de faculteit Economie ondertussen al is ondergebracht. De pers werd nogal laat ingelicht, waardoor Veto op eigen initiatief enkele dagen later een rondleiding kreeg van architect Paul Van Aerschot. Die was meer dan trots op 'zijn gebouw' waarvan het ontwerp grotendeels was ingegeven door ruimtelijke en budgettaire beperkingen. Niet dat de gebouwen onbekend terrein waren voor de studenten. Vorig jaar nog kraakten ze die om het beleid van de KU Leuven inzake sociale huisvesting in vraag te stellen. De restauratie van het huis van Sestich alleen al kostte meer dan het bedrag voorzien voor 5 jaar voor de sociale sektor.

Paul Van Aerschot studeerde in 1961 af aan het Departement Architectuur aan de KU Leuven en is daar momenteel als deeltijds hoogleraar aan verbonden. Hij doceert 'Ontwerp- en Projectbegeleiding' en heeft daarnaast als zelfstandig architect een bureau dat voornamelijk opdrachten van de universiteit aanneemt. Eerdere verwezenlijkingen van zijn hand zijn vooral te situëren rond het stadspark: de renovatie van het Pauskollege, de faculteit van Theologie en aula Pieter de Somer.

Veto: Hoe beslist de universiteit wie een opdracht krijgt?

Van Aerschot: «De universiteit gunt het werk aan eigen mensen. We prefereren eigen kweek. De nieuwe Alma 1 in de Tiensestraat wordt gebouwd door Roger De Martelaere, die ook van het departement is. Op de kampus van Heverlee werkt Hans De Pepper, ook een student van ons. Voor het Hoge Heuvel-project werkte ik samen met mijn oud-student Poponcini. Twee architecten samenvoegen die elkaar niet goed kennen, loopt nooit goed af. Wij zaten op dezelfde golfengte. Trouwens, aanbestedingen werken niet binnen architectuur. Een lage prijs opgeven geeft geen enkele garantie. Bovendien is men niet zeker of dat bureau het werk aankan. Wedstrijden geven dan weer een spektakulelement. Het winnende ontwerp is daarom niet het beste en wordt ook vaak niet uitgevoerd.»

Verhuizen

«Aanvankelijk nam de universiteit contact op met drie bureaus. Daar was ook Lucas Vanherk bij, maar die heeft zich vrij vlug teruggetrokken. Die heeft aan de nieuwbouw niet meegewerkt maar is wel door ons ingeschakeld voor de restauratie van het huis van Sestich. Hij had zich teruggetrokken omdat hij voelde dat we niet op dezelfde golfengte zouden zitten. Al bij de eerste

«Een lage prijs opgeven geeft geen enkele garantie.»

schetsen bleek dat er andere opvattingen waren. Hij vreesde dat er meer energie zou zijn gestoken in elkaar te overtuigen dan in tekenen. Hij mocht dan in onderaanneming de restauratie van het huis van Sestich, het gotische huis, op zich nemen. Hij doceert aan het centrum voor Monumentenzorg van de Faculteit en had nog geen enkele restauratie gedaan binnen de universiteit. En dat was te gek omdat het toch gespecialiseerde technieken vraagt. Hij is vorig jaar spijtig genoeg overleden.»

Veto: Waren de bestaande gebouwen in de Dekenstraat niet geschikt?

Van Aerschot: «Er waren teveel praktische problemen om die gebouwen aan te passen. Dan moest er les worden gegeven tijdens de bouwweken. Men zou voortdurend hebben moeten verhuizen. Bovendien ligt de Dekenstraat eksentrisch binnen de universiteit. Onder invloed van professor Sabbe heeft men de terreinen tussen stadspark, Vlamingenstraat en Naamsestraat aangekocht. Die zijn historisch gezien het centrum van de KU Leuven. Enkele van deze Hoge Heuvel-gebouwen behoorden vroeger al tot de universiteit, waardoor ze uiteindelijk naar hun oorspronkelijke eigenaar zijn teruggekeerd.»

Kompromis

Veto: Was de motivatie daarvoor prestige of monumentenzorg?

Van Aerschot: «De universiteit zag het De Munter huis uit de negentiende eeuw, de voorbouw uit de achttiende eeuw en het gotische huis van Sestich, natuurlijk graag in haar bezit.

De alternatieven waren een parkeerterrein of een supermarkt zoals sommige projectontwikkelaars dat al hadden gepland. Vooral het gotische huis van Sestich zal een representatieve functie krijgen. Het gebouw van Sestich heeft verschillende bouwperiodes gekend. De gevel en sommige interieurelementen zoals de spaanen, de verdikking van de muren onder de steunen, de vensterbankjes — uniek in Leuvense woonhuizen — zijn gotisch. Maar het huis is in de achttiende eeuw volledig herbouwd. De salons zijn nog op die manier bepleisterd. Monumentenzorg wou het gebouw achttiende eeuwse restaureren. Wij vonden dat het als gotisch huis moest worden gerestaureerd. Uiteindelijk moet er nu een keuze gemaakt worden. Wat ons betreft willen we de belangrijkste achttiende eeuwse elementen behouden, maar in andere gevallen de oudere gedeelten herbouwen. Op dit moment discussiëren we nog met de commissie voor Monumenten en Landschappen. Binnen die commissie is een werkgroep aangesteld die met ons tot een compromis moet komen. De voorbouw stamt uit de achttiende eeuw en bevat een zeventiende eeuwse kapel die ooit nog dienst deed als turnzaal van het kollege. Het is nu een conferentiezaal. Er was geld om het metselwerk van de volledige voorbouw te restaureren. Een baksteen vervangen kost bijvoorbeeld al 500 frank.»

Veto: Waren de doelstellingen van de universiteit gemakkelijk te verwezenlijken op dit terrein?

Van Aerschot: «Nog voor de terreinen werden aangekocht had ik al nagegaan of dit gebied een dergelijke bestemming aankan. De mogelijkheden kwamen ongeveer overeen met het programma. Hoe het ontsloten werd, hebben we grotendeels zelf bepaald. De Naamsestraat is belangrijk genoeg voor de universiteit om daar de hoofdingang in te planten. Maar dan moesten we door die historische gebouwen. Dat hebben we opgelost door daar een opening te maken. De toegang tot het stadspark kwam al van bij het begin ter sprake. Vermits het stadspark de binnentuin van de universiteit is — zo wordt het toch algemeen aanzien — moest daar ook een ingang zijn. De Vlamingenstraat moet toegang kunnen verschaffen als het stadspark 's avonds gesloten is.»

«De bibliotheek is gelegen op twee niveaus en partieel op drie niveaus. Het is de bedoeling de verschillende ruimtes op elkaar te betrekken. Er moet een fysieke en visuele relatie zijn tussen de verschillende niveaus. De schuine lijnen zijn er niet bijgesleurd om de zaak origineler te maken. De verschillende lijnen, ook voor de bedaking, zijn te verklaren. Al kan dat nooit voor de volle honderd procent. Het geeft een zekere elegantie, een zekere dynamiek. Het heeft meer nog te maken met de buitenruimte. Dit gebouw is eigenlijk rond zijn buitenruimte ontworpen. De bibliotheek is het centrum van de faculteit, het werkinstrument, waardoor we het middenin het gebouw hebben geplaatst. We kunnen het niet wegstoppen. Maar het is een tamelijk groot volume en door de gevels wat schuin te zetten, wordt die ruimte iets meer open gesteld. Het raam hier in de hoek, we konden uiteraard veel meer ramen plaatsen, maar dan zijn er problemen van oververhitting. Wat wel belangrijk is: dit is gerealiseerd met een uitermate beperkt budget, dat verklaart veel opties.»

Veto: Is het niet frustrerend om met zo'n klein budget te werken?

Van Aerschot: «Voor de nieuwbouw zitten we met een gemiddelde eenheidsprijs van rond de 30.000 frank per vierkante meter. Dat is uitermate weinig voor een dergelijk gebouw. Dat heeft zijn gevolgen gehad in de materiaalkeuze, maar dat is geen ekskuus. De parkeerplaats is nog niet in de prijs inbegrepen, die is iets goedkoper waardoor de uiteindelijke prijs 28.000 fr zou bedragen. De historische voorbouw, onder andere De Munter, komt ook op een 30.000 fr per vierkante meter. Het gotische huis zal 50 à 60.000 fr per vierkante meter kosten. Restaureren is een hele dure zaak. Alleen de voorgevel zal al tussen de drie en vier miljoen kosten. Dat zijn de regels van het spel. Er zijn natuurlijk grenzen. Onder een bepaalde prijs kan niemand werken. Je moet wel vaak snijden in eigen

vles. Maar dat mag nooit een ekskuus zijn. Ik sta er altijd achter. Uiteindelijk zullen we 511 miljoen besteden, alles inbegrepen: buitenaanleg, honoraria en BTW.»

Veto: In hoeverre hebben het terrein en de omgeving het ontwerp bepaald?

Paul: «De onregelmatige vorm van het gebouw is het gevolg van een aantal randvoorwaarden van het terrein. Met de stad hebben we een deel van het park geruild om ons gebouw te kunnen doortrekken. De monumentale beuk moest worden bewaard. Het nieuwe gebouw moest dus het oude ateneumgebouw volgen in plaatsing en hoogte om de beuk zijn noodzakelijke ruimte te gunnen. Het ateneumgebouw was van de jaren dertig en had geen architectonische waarde. De hoge verdiepingen waren te klein om er twee van te maken, waardoor we minder burelen zouden hebben gehad in hetzelfde volume. We hadden dan ook geen parkeerplaats kunnen maken. Het stadspark moest fysiek en visueel worden uitgebreid door de doorgang en het uitzicht op de beuk. Aan de Naamsestraat heeft vooral het De Munter huis zijn stempel gedrukt op het ontwerp. Het was zwaar beschadigd door brand en het nooddak is ingestort tijdens een storm. Daarvan hebben we kunnen profiteren

Van Aerschot: «Er zijn er een drietal, waarvan één met zeventig en één andere met 150 plaatsen. Er zijn ook een aantal seminarieelokaaltjes. Maar er is hier nooit sprake geweest van meer aula's. De kloof is niet onoverkomelijk: de bibliotheek is hier ondergebracht. Via dit belangrijk werkinstrument is er toch nog wel contact tussen professoren en studenten. Dekaan Vander Eecken heeft de verhuis sterk gedirigeerd. Er waren spanningen tussen Economie en Toegepaste Economie, wat versterkt werd door hun verspreide huisvesting. Door ze in één gebouw onder te brengen, hoopte men die problemen op te lossen. Hun samenwerking zal daardoor verbeteren. Dat heeft Vander Eecken hier kunnen verwezenlijken binnen dit gebouw.»

Zicht

Veto: Werkt u mee aan de plannen voor het Arenberginstituut en het Termunckveld?

Van Aerschot: «Het Arenberginstituut zou een toekomstig Stucegebouw kunnen worden. We hebben er met studenten al eindwerken op laten maken. Maar op de uiteindelijke plannen heb ik geen zicht. Ik ben niet betrokken bij het

«We prefereren eigen kweek»

(foto Kristof Braekeleire)

om het gebouw recht te trekken. Daarnaast stond een kafee, het minst valabele huis, dat we hebben afgebroken om een doorgang te krijgen. Eerst hadden we die doorheen het De Munter huis getekend, maar dat vonden we geen goede oplossing. Uiteindelijk hebben we een doorgang getekend die als een slang tussen de gebouwen loopt. Zo krijg je een verrassingsmoment. Van neutrale gevels sta je om de hoek plots voor dit moderne gebouw. Zeker in een stad komt het er op aan een aantal suites te hebben van ervaringen en ruimtes. Het is beter om de stijlen gescheiden te houden dan om elementen over te nemen. Vooral in een stad is de contrastwerking elementair. Sommige beslissingen kwamen voort uit de eisen van het gebouw zelf. Hellende daken moeten de hoogte drukken. De schuine lijnen zijn nooit toegepast als goedkoop effect, maar altijd het gevolg van ruimtelijke overwegingen.

Veto: Wordt de kloof tussen prof en student niet groter als er geen aula's aanwezig zijn op de kampus?

Termunckveld. Ik zit niet in het Plan- en Studiebureau waardoor ik ook daarover niets weet. Ik ben enkel de uitvoerder: ik schiet in actie wanneer mij dat wordt gevraagd.»

Veto: Zou oud-dekaan Vander Eecken nu nog zeggen dat hij de indruk heeft aan de leukste faculteit van Vlaanderen werkt?

Paul: «Ik heb van hem nog geen reactie gehoord. Maar in de eerste Veto van dit Akademiejahr zou de redactie in een interview met burgemeester Vansina dit gebouw beschreven hebben als de eerste ramp in Leuven sinds de brand van de bibliotheek.»

Roel Staes
Peter Pollers
Johan Rooms